

Ι. Ν. ΓΡΥΠΑΡΗ

ΠΟΙΗΜΑΤΑ*

ΣΥΝΝΕΦΟΥ ΔΑΚΡΥ

Μές στὴ γαλάζιαν ἀντηλιά σέ εἶδε θαμπό τὸ μάτι
κἄν σύννεφο κἄν φάντασμα κόρης λευκὸ νὰ βγαίνει·
κι ὅλοι γαμπροὶ τῆς νύφης μας τῆς πολυγυρεμένης
τὸ καταπόδι σου πετοῦν στοῦ νοῦ τὴ φρεναπάτη,

Παίρνουν τὴ στράτα τοῦ βουνοῦ τ' ὁλόρθο μονοπάτι.
ποῦ στὴν κορφὴ του ραϊδινὴ παρθένα τοὺς προσμένεις,
κι' ὅλους μ' ἐλπίδα πῶς θὰ βροῦν στὸ πλάγι σου τοὺς δένεις
τῆς κούνιας τὴν ἀγνότητα στὸ νυφικὸ κρεβάτι.

Μά εἶδαν κι' ἀπόειδαν οἱ ξανθοὶ κι' ὅλοι γυρνώντας πίσω,
μόνος μου ἐγὼ μένω ὁ γλωμὸς ποῦ ξέρω ν' ἀγαπήσω
ἓνα ἥσκιο, κἄποιο σύννεφο, τῶναιρο ποῦ δὲ φτάνω.

Καὶ σύ, σὰ νὰ συμπόνεσες γιὰ τὸν τρελλό μου πόθο
σκοτείνιασες. — Στὴν ὄψη μου τὴν φλογισμένη ἐπάνω
θερμούς δακρῶν σταλαγμούς νὰ μὲ ραντίζεις νοιόθω·

ΑΝΤΕΡΩΤΕΣ

Σύρτε καὶ πάρτε τῶμεστα κι' ἀθῶα μαζί σας βρέφη
ποῦ ἀκόμα πνέουν τὰ χνῶτα τους τὸ χθεσινὸ σας γάλα
καί, ἄγριες μαννάδες, σύρτε πεζούρα καὶ καβάλλα
ἐκεῖ ὅπου μ' αἶμα ὁ κύρης τῶν ἐχθρῶν τὸν κάμπο θρέφει.

Ἦρθαν οἱ ἐχθροί, μὰ σκόρπισαν σὰν τῆς βροχῆς τὰ νέφη
καὶ τώρ' ἄς τρέξουν· τὰ μωρὰ μὲ στοὺς νεκροὺς πηλάλα,
κ' ἐνῶ πατοῦν ξεστὰ κορμιὰ ποῦ θέρισεν ἡ μπάλλα,
τὰ τουμπελέκια οἱ Ἀτσίγγανοι ἄς βροντοῦν, βροντοῦν τὸ ντέφι.

Καὶ μὲς τὴ σύσμιχτη βουὴ τὸ αἶμα, ποῦ ἀκόμη ἀχνίζει,
μίσση μὲ τὸ μεθύσι του στὰ βρέφη σας ἄς μάθῃ
νὰ πιάσουν ρίζες καὶ ριζιὲς στῶν σπλάχνων τους τὰ βάρη

Τί νὰ τοὺς κάμῃ ὅσο ἤπιανε γάλα ἀπ' τὸ ραγοβύζι ;
εἶνε τὸ γάλα σας νερό, κ' αἶμα ἢ ψυχὴ γυρεύει . . .
Δράκο ἂν δὲν φάῃ ὁ Δράκοντας θεριεύει ; δὲν θεριεύει.

* Κόττα σελίδα 189.

Ἔλα, ὕπνε, καὶ πάρε με· στήν κλίνη
 τοῦ σῶμα καὶ ψυχῇ σου παραδίνω
 κάμε, παρηγοριά μου, ν' ἀπαλύνη
 ὁ μαῦρος πόνος τοῦ στά στήθι κλείνω.

Μές στήν νεκρῇ τοῦ σου ζητῶ γαλήνη
 σάν νά με πήρε ὁ ἀδελφός σου ἄς γίνω,
 κι' ἀπ' τῇ ζωῇ τοῦ λαχταρῶ ἄς μοῦ μείνη
 τόση ὥση ἀνάσαινε σ' ἕναν κρῖνο.

Σ' ἕναν κρῖνο λευκὸ σάν τὸ χαλάσι,
 ποῦ ὅταν στὸ νέο φῶς πάργοχαράζει
 ἀναγαλλιάζει ὁ οὐρανὸς κ' ἡ γῆ,

Μιά ψυχούλα θάλθῃ τὰ πέταλά του
 νανοίξῃ ἀκροφιλόντας στήν αὐγή,
 μ' ἕναν κόμπο δροσιᾶς μέσ στήν καρδιά του.

Α Γ Α Π Η

Ὅταν μέσ τὴν καρδιά τοῦ ἀγρίου χειμῶνα
 μιὰ ἀνοιξιὰτικη γίνῃ καλωσύνη,
 τοῦ βίου μου τὸν σκληρότατον ἀγῶνα
 ἕνα ὄραμα εἰρήνης μοῦ ἀπαλύνει.

Μές τὴν κορφὴ τῆς θάλασσας, τοῦ μόνα
 λίγ' ἀνθόκρινα ἀφροῦ θὲ νᾶχουν μείνη
 ἔρχεται ἰδοὺ ! ἡ χρυσόφτερη Ἀλκυόνα
 τὴ φωλιά τῶν ἐρώτων της καὶ στήνει.

Ἐνα ὄνειρο εἰρήνης ὅμοιο κάνω,
 νᾶρχουνται δυὸ χεράκια, ὦ χέρια ! ἐπάγω
 στήν καρδιά μου νά στήνουν μιὰ φωλιά,

καὶ δὲν λυγίζει, οὐδ' ὅσο ἀπ' τὰ βελούδα
 πάκουμπῶ σ' ἕνα ρόδο ἢ πεταλούδα,
 ἀνάλαφρα, χνουδάτα, μιὰ σταλιά.

ΛΑΧΤΑΡΑ

Σιμώνει ἡ ὥρα κι ὁ καιρός, χαρά μου,
κι' ἀπόκρυφος καρδιοσωμὸς μὲ λυώνει·
σὰν κύμα δίχως ἄνεμο φουσκώνει
στὰ στενευμένα στήθια μου ἡ καρδιά μου.

Λαχτάρες τρόμοι ἀραθυμιές καὶ πόνοι
μοὺ κόβουν χέρια πόδια καὶ ἥπατά μου,
κι ὅσα δὲν πρόλαβεν ἡ ξενειτιά μου
τοῦ γυρισμοῦ μου ἡ ὥρα τ' ἀποσώνει.

Τὶς νύχτες μου ἡ ἀγρύπνια μέρες κάνει
κι' ἂν φτάνει ὁ ὕπνος σύνανγα νὰ κλείσῃ
τὰ μάτια μου — πικρῶν ὀνειρῶν πλάνη

μὲ πιὸ βαριά καρδιά θὰ μὲ ξυπνήσῃ,
νὰ μὴν μπορῶ στοῦ νέου τὴν ἐγνοία τρόμου
τὸ θλιβερό νὰ θυμηθῶ ὄνειρό μου.

ΧΩΡΙΣΜΟΣ

Κι' ἦρθε μὲς στῆς ἀγάπης τὸ μεθῦσι
ὁ χωρισμὸς μιὰ πίκρα νὰ μοῦ βάλῃ
σὰν καὶ τούτῃ — κι ἀκόμα πιὸ μεγάλη
τὴ θάλασσα ποῦ μᾶς ἔχει χωρίσῃ.

Μιὰ θάλασσα καὶ στὴν καρδιά ἔχω κλείσῃ,
ποῦ ὅταν ἀκούῃ τὸ κύμα στὸ ἀκρογιάλι
τὸ αἰώνιο του παράπονο νὰ ψάλλῃ,
ἓνα θρῆνο ἀντίφωνο θ' ἀρχίσῃ.

Ἀντίφωνο ἓνα θρῆνο κι' ἓνα κλᾶμα
ποῦ κλαίοντας μὲ τὴν θάλασσαν ἀντάμα
βουρκώνει πέρα ὡς πέρα τὸ γιालό.

Ὡς ποῦ στερνά τῆς θάλασσας σὸν ἄμμο
ξεψυχοῦν οἱ καῦμοι — καὶ πάω καὶ γώ
τοὺς πόνους μου τραγοῦδια νὰ σοῦ κάμω.

ΟΝΕΙΡΟ ΓΥΡΙΣΜΟΥ

Μεσάνυχτα θά μ' ἔφερε στὸ ὥραϊο
κι' ἄσπρο χωριό μας τῶναιρο τὸ πλάνο,
στὴν ἀγκαλιὰ τῶν ἐδικῶν μου ἐπάνω,—
ὦ ἡ ψεύτικη χαρὰ μου !—κλαίω καὶ κλαίω.

Ὅμως μοῦ λείπει ὁ νοῦς καὶ λέω καὶ λέω
ἐνῶ τὰ λόγια μου ἄλλ' ἀντ' ἄλλα χάνω,
καὶ μέσα μου λογῶ πῶς θὰ πεθάνω
ὥς ποῦ νὰ βγῇ τὸ νέο τὸ φῶς τὸ νέο.

Ἐπῆρε ἡ μέρα κι ἔρχονται οἱ γειτόνοι
μὰ ἐγὼ στὸ καληνῶρισμά τους λείπω
καὶ μόνη ἐκείνη καρτερῶ καὶ μόνη.

Τοῦ κάκου ἀναπηδῶ στὸν κάθε χτύπο,
κοιτάζω τοὺς δικούς μου νὰ μου ποῦνε
καὶ κεῖνοι ἀλλοῦ τὰ μάτια τους γυρνοῦνε...

ΘΑΝΑΤΟΣ

Καλῶς νάλθῃ σὰν ἔλθῃ ἡ στερνὴ ὥρα
τὰ μάτια μου γιὰ πάντα νὰ μοῦ κλείσῃ
κι' ὅποτα νᾶναι, ἢ τώρα ἢ ἀργήσῃ,
φτάνει νὰ μὴν ἐλθῇ σὰν ἄγρια μπόρα.

Ἀνοιξὴ βέβαια νᾶναι, σὰν καὶ τώρα,
κι' ἀκόμη μιὰ γλυκιὰ γλυκοῦλα δύση
ἔτσι νὰ πάρῃ μιὰ αὔρα νὰ φυσήσῃ
καὶ νὰ πέσῃ ἡ ψυχούλα ἡ λευκοφόρα,

σὰν ἄνθος τῆς μελιᾶς, — κι' ὅπου τὸ βγάλλῃ
ἡ ἀγνὴ νεροσυρμὴ ποῦ ρέει ἀγάλη
σὲ δεντροκέμπους μέσα καὶ βραγιές,

κι' ὅσο τὸ πάει κι' ὅπου ἀκόμα μείνῃ,
ἀπ' τὴς παλιᾶς μονάχα τὴς φωνῆς
νάκούῃ τὸ χαῖρε ποῦ θὰ κλαίῃ ἡ κρήνη.